

MAGYARÁG

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR ÉDE

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL' 4.

A lipovai kereskedelmi iskola tanára irodalmi lopással vádol egy világhíres német író

Azt állítja, hogy ellopták élete főművét és 38 millió kártérítést kér

Timișoara május 20. Ritka érdekességű plágiumper került a timișoari törvényszék elé. Aurelian Pacurariu, a lipovai kereskedelmi iskolának tanára irodalmi körökben nagy derűtséget keltett azzal az állításával, hogy a Nobel díjas Thomas Mann ismert József-tetralógiájának meséjét az ő általa hexaméterekben írt „Fáraók álma” című bibliai drámájából vette.

Amikor az első hírek felmerültek, kevesen hitték, hogy ez az ügy komoly per formájában törvényszék elé is kerülhet. — Szerdán délelőtt azonban a törvényszék zsűfolt tanácssterme előtt mégis megkezdődött a ritka érdekességű plágiumper. A vádirat ismertetéséből derülnek ki a pernek egyéb-ként is már ismert, rendkívül érdekes adal-ai.

Aurelian Pacurariu, aki a lipovai kereskedelmi iskolának titkára volt, egész életén át dolgozott a „Fáraók álma” című munkáján, amelyet 12 ezer hexaméter sorban írt meg. A mű az emberiség gondolkodásának fejlődését filozófiai feldolgozásban igyekezett dramatizálni. A művet Pacurariu magyarul írta, miután magyar iskolát végzett és legtökéletesebben a magyar nyelvet beszéli. A dráma 70 részből áll, személyei az emberiség összes nagyjai és az összes pogány mitológiák személyeségei, akik az évszázadok során bizonyos eszméket képviselnek a drámában. A mű 1930-ban kétezer oldal terjedelemben jelent meg. Az egyik lipovai nyomda adta ki.

Pacurariu a plágiumper kapcsán jelentős kártérítési összegeket követel Thomas Manntól és Thomas Mannon kívül a következő cégeket perli: a cluji „Polyglott”, a cernăuți „Literariat”, a berlini Fischer

Verlagot és a budapesti Athenaeum könyvkiadó társaságot. Ezenkívül kártérítést követel a „London film” nevű londoni filmvállalatától, mely Thomas Mann regényéből filmet csinált. A kártérítések végösszege 38 millió 400 ezer le, amelyből egyedül Thomas Manntól 20 milliót, a „London film”-től 10 milliót követel, míg a fennmaradó 8 millió a felsorolt könyvkiadó és könyvterjesztő vállalatok között oszlik meg.

A tárgyaláson dr. Nicorescu Euzebiu nyújtotta be a felperes megbízásából a per bűnjeleit. Mellékeltek román fordításban

Pacurariu egész művét, amelynek fordítását maga a szerző végezte el, azonfelül Thomas Mann művének két első kötetét román fordításban. A harmadik kötetet csak magyar fordításban tudta mellékelni, miután annak lefordítására már nem volt ideje.

A törvényszék feszült figyelem közepette hirdette végül is ki, hogy Thomas Mann művének teljes lefordításáig a tárgyalás nem tartható meg, Pacurariut a fordítások elvégzésére kötelezte és a legközelebbi tárgyalás napját 1937 december 29-re tűzte ki.

Sulyos konfliktus Franco és Anglia között

16 angol állampolgárt letartóztatott Franco

Bilbao, május 20. Franco tábornok tizenkét angol állampolgárt letartóztatott. A híre Bilbaoból Anglia visszarendelte összes hajóit.

11 milliós adóbonlopás egy fővárosi közhivatalban

București, május 20. A Casa de Amortizare-nál 11 millió leies adóbon-lopást fedeztek fel. A tettes, mint kiderült, I. Niculescu subsef, aki egy ügynökségnek adta át a bonokat. Az ügynökség kelti igazolás után piacra bocsátotta a bonokat, így derült ki a dolog. A vizsgálat megindult.

Hatalmas ovációkkal fogadták Mihály nagyvajdát az angol cserkész táborban

London, május 20. Öfensége Mihály nagyvajda kedden délután visszaérkezett Londonba a herefordshirei Ledburyből, ahol megtekintette 8000 angol cserkész táborát. A vajdát lord Baden-Powell mutatta be a cserkészeknek. A trónörökös hosszú és lelkes ovációban részesítették. A vajda hosszabb látogatást tett a cserkész táborban

és mély benyomást hagyott maga után, cserkészkérdésekben való szakértelmével. — Különösen melegen érdeklődött a vajda a rokkant cserkészek felől, akiknek külön rajuk van a táborban. A hétfő éjszakát Mihály vajda az Estnor-kastélyban töltötte, ahol vacsorán vett részt. Az összes angol lapok közlik a vajda cserkészruhás képét.

Négyszemközt

A kormány úgy látszik végleg ambicionálja, hogy kellemes emlékeket hagyjon maga után. Most több demokrata szellemű napilapnak adott ki lapengedélyt. Ez a gesztus szép, de inkább ésszerű, mint megható. Most ébred rá a kormány, milyen veszedelmes tüzzel játszott. És természetesen rájön arra is, hogy a szélsőséges és hazafiúi terrorral operáló demagógiát nem avval lehet legyűrni, hogy üldözni kezdik. Egy biztos ellenszere van: szöveg engedelni a demokrata közvéleményt, ami mégis az ország igazi lelke. Ezt azonban csak következetes jószándékkal lehet megcsinálni. Nem egy kis részt kell nyitni, hanem ki kell tártani az ablakot hadd ömöljön be a friss levegő.

Mi újság Bucurestiben?

Mironescu Rómában megbetegedett. Az orvosok vakbélgyulladást állapítottak meg. További tárgyalásai így egyelőre abbamaradnak. — Averescu marsali Constantinába utazott és meglátogatta Otatelesesanut, a párt alelnökét, majd visszatért a fővárosba. — București körökben tovább tartja magát az a hír, hogy a nemzeti párosztpárt és Vaida pártja között közeledés történt. — A kormány elhatározta, hogy Gurie basarabiai metropolita fizetését arra az időre, amíg fel volt függesztve, kiutalja. — A kormány felhatalmazta atisztviselőket az árdrágítók ellenőrzésére és jogot adott minden bírósági, vagy kereskedelmi kamarai tisztviselőnek hogy (természetesen rendőrségi közeg társaságában) jegyzőkönyvet vegyen fel esetleg tapasztalt visszaélésről.

Igyekezzenek beváltani a „rumba” igazoló-jegyét!

Lezajlott a nagy angol koronázási flotta szemle

Londonból jelentik: A koronázási ünnepségekkel kapcsolatban rendezett flotta-szemle tegnap délelőtt zajlott le VI. György előtt. A disz-szemlén 267 hadihajó vett részt. A hajókon 24 tengernagy vezetése alatt 125.000 tengerész sorakozott fel. A felsorakozott hadihajók 40 kilométer hosszúságban vesztegeltek. VI. György a Victoria and Albert yachton tartózkodott és onnan nézte végig a flottafelvonulást. A szemle alatt repülőgépek keringtek. A „Victoria and Albert” yachtnak, amely még Viktória királynő korából származik, ez volt az utolsó nyilvános szereplése.

Államellenes izgatás miatt elítélt a tábla egy plébánost

A Vișeu-le-Sus-i csendőrség 1933 augusztusában feljelentette Tempfli István Urziceni (Satu Mare-megyei) r. kath. lelkészt, hogy ez államellenes kijelentéseket használt egy tanítónő előtt. Az ügyészség magáévá tette a vádat s perbefogta a katolikus lelkészt, akit az oradeai törvényszék 10 ezer lei pénzbírságra ítélt. A lelkész felebezett a Táblához, amely helybenhagyta

a törvényszék ítéletét. Tempfli István ekkor a Legfelsőbb Semmitőszékhez folyamodott s kérte, hogy rendeljenek el új tárgyalást az ügyben. A Semmitőszék visszaadta az ügyet a Táblához s elrendelte az ügy teljes újratárgyalását. Tegnap folyt le a tárgyalás a Tábla II. szekciójában, amely helybenhagyta a lelkész büntetését.

Felmentő verdiket hozott az esküdszék egy férjgyilkossággal vádolt nő ügyében

Az embertőlő erdőört öt hónapra ítélték

Tegnap megemlékeztünk G. P. Ciuplea falusi erdőör gyilkossági peréről, amely az esküdszék előtt folyik. Dr. Turla Miklós védő nem jelent meg a tárgyaláson s így azt fél órára felfüggesztették, amikor is a védő személyesen jelent meg és megtartották a tárgyalást. Ezte 8 órakor hirdették az esküdszék ítéletét s G. P. Ciuplea erdőkerülőt szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek s öt hónapi fogházra ítélte, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Csütörtökön újabb két gyilkosság szerepel a napirenden. Ebben a szesszióban ez már a 9, illetve a 10-ik. A mai két vádlott közül az egyik nő. Dajka Károlyné, Juhász

Máriának hívják. 1935 június 13-án megölte férjét. Mielőtt az ember egész nap ivott, este tökrészezen feküdt le s a vádirat szerint az asszony valami doronggal ütötte halántékán, hogy azonnal meghalt.

Az asszony a tegnapi tárgyaláson előadta, hogy ő nem ölte meg az urát, akivel 31 évig élt boldog házasságban, hanem amikor másnap benyitott a szobába, holtan találta férjét. A tanúk részben mellette, részben terhelően vallanak. Jeremia ügyész szándékos emberölés miatt kéri elítélését, Bledeai védő bizonyítékok hiányában felmentést kér. Az esküdszék felmentette az asszonyt.

Váratlan fordulat a Francezulusi pénzhamisítás ügyében

Bálint József, a „tehetséges” oradeai pénzhamisító és három társa ült tegnap délelőtt az oradeai törvényszék vádlottak padján. Mint ismeretes, 9 hónappal ezelőtt az oradeai rendőrség veszedelmes pénzhamisító bandát leplezett le. A banda feje Bálint József elektrotechnikus volt, tagjai pedig idősebb Balogh Ferenc és neje, ifj. Balogh Ferenc és Kohn Miklós.

Az ügyben, mint arról többször megemlékeztünk, számos tárgyalást tartott már a Kállay-Popa tanács, de ítélethozatalra még nem került sor. Házkutatást is tartottak a vádlottak lakásán, ahol a tanács Capitan ügyésszel és Roman Tacian védővel együtt csodálkozással állapították meg, hogy mily tökéletes berendezéssel dolgozott a társaság.

Az elmúlt tárgyaláson a tanács tagjai között véleménykülönbség merült föl abban a kérdésben, hogy melyik büntetőtörvénykönyv alapján hozzák meg az ítéletet, miért is Pleșoianu szavazóbíró bevonásával, újratárgyalták az ügyet.

Felolvasták valamennyi tanu vallomását, majd Capitan ügyész Bálint, id. Balogh Ferenc és id. Balogh Ferencnére az új büntetőtörvénykönyv szakaszainak alkalmazását kéri, amely 5–10 évig terjedő fogházbüntetéssel sújtja a pénzhamisítókat. (A

régi Btk. szerint 5–10 évi fegyház járna.)

Roman Tacian védőügyvéd beszédében a régi Btk. alapján való ítélezést kéri, annál is inkább, mert az jelentős disztinkciót tartalmaz a váltópénz és bankó, vagy nemes fémből készült pénz hamisítása s az utáni járó büntetések között.

Mivel ebben az esetben 20 lejeselek hamisításáról van szó, Bálintra vonatkozóan 6 hónaptól 5 évig terjedő fogházbüntetés jár. Egyben kéri a többi vádlott felmentését.

A bővített tanács május 26-án hirdeti ítéletet.

A magánalkalmazottak gyűlése

Az oradeai magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete tegnap este gyűlést tartott a Tache Jonescu-uccai munkásokban, amelyen az alkalmazottak nagy tömege vett részt.

Böszörményi Emil dr. elnök nyitotta meg a gyűlést. Ismertette a május elsejei munkaszünet felfüggesztése elleni akciót. A gyűlés elhatározta, hogy felhívja a főnököket a miniszteri rendelet respektálására és ahol május elsején nyitva tartottak, ott egy munkaszüneti napot adjanak az alkalmazottaknak. A szervezet egyébként felir

a munkaügyi miniszterhez, hogy Oradeán a legtöbb helyen nem adtak egy más munkaszüneti napot május elseje helyett.

Fajzi János titkár, Róth Elemér pénztáros és Fuchs Jenő ellenőri jelentése után a gyűlés a nyári záróra és a reggeli nyitási szabályozása kérdésében hozott határozatot.

A gyűlés elhatározta, hogy az alkalmazotti Federáció utasításához képest sorozatos akciót indít a törvényes záróra és a vasárnapi munkaszünet respektálása érdekében. A szervezet röpiratokkal fog fordulni a vásárló közönséghez is és fel fogja hívni, hogy a déli egy és este hét órai záróra után ne vásároljon. A törvények betartása érdekében sorozatos razziaikat fog tartani az üzletekben, vállalatok és bankok irodáiban.

Böszörményi Emil indítványára a gyűlés újból tiltakozott az etnikai arányszám bevezetése ellen, amely újabb alkalmazotti tömegeket tenne kenyértelenné és még megoldaná meg a gazdasági és társadalmi bajokat.

Az indítvány elfogadása után a gyűlés lelkes hangulatban véget ért.

Szövet maradékok öltönyre, kabátira, kosztűmre, nadrágra és sportruhára. — **Vászon, zefír, szabókellékek**
STEINER maradékos
Oradea, Calea Victoriei 3. az udvarban.

— Elhalasztották Dohi Árpád fegyelmi ügyének tárgyalását. Az egyházmegyei bíróság tegnap tűzte ki tárgyalásra Dohi Árpád salontai lelkész fegyelmi ügyét, amelyet Kiss Géza helyettes lelkész kérésére indítottak. A tanácsbírók azonban tekintettel arra, hogy a tanúk nagyrésze nem jelen meg, elhalasztották a tárgyalást.

— Számfejtik a nyugdíjkönyveket. A pénzügyigazgatóság felhívja a nyugdíjasok figyelmét, hogy a május havi nyugdíjak könnyebb kifizetése végett, adják be számfejtetni a nyugdíjkönyveiket. Ha az akreditív megérkezik, azonnal megkezdik a nyugdíjak kifizetését. A nyugdíjkönyvekkel egyidejűleg be kell adni a perccépiák igazolását, amely szerint a nyugdíjasnak nincs adóháraléka.

— Az oradeai nyomdászok kultur-délutánja. Ugy a Liszt Ferenc Ének- és Zenekar mint a Gutenberg Dalkör kitűnő gárdája teljes felkészültséggel várja, hogy a vasárnap délutáni hangverseny hatalmas anyagával dobogóra léphessen. Szólóének, zene-kari, énekkari és zene-énekkari számok váltakoznak a kultur-délután műsorán, mely 23-án, vasárnap délután pontosan 6 órakor kezdődik a Református Kulturpalota dísztermében (Str. Alexandri 31.) Vezényel András Ede zenetanár, országos karnagy. — Hangversenymester Kriszta Miklós. Belépő díj 15+5 lei bélyeg.

Egy univerzális szer a fájdalmat ellen! Közlöm Önökkel, hogy a Togal-lal nagyon jó tapasztalataim vannak. Togalt rheumás fájdalmaim ellen használtam s e' keli ismerem, hogy a fájdalmaim teljesen elmúltak. Megkísérletem azután Togalt migrén (fej idegzsába) ellen szedni, itt sem maradt el a jó hatás úgy, hogy a Togal azóta állandóan kéznél van a házamban mint univerzális gyógyszer mindenféle fájdalmaim ellen s azért is alkalmazzuk szívesen, mert csodálatosképpen soha semmiféle mellékhatást nem vettünk észre, mint máskor más szereknél. Duscheneck Elza Timisoara. — A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és háztornáláfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és húlésekes betegségek ellen. Togal kiválasztja a húgysavat, baktériumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

Mozgósínházak műsora:

Apolló: Suzy és az angol királyi koronázás.
Dorian Terrasse: Marya Valevszka
Heyman: Szerelmes éjszaka

Gyermektragédia

Beesett a kutba és megfulladt egy kisfiú

Satu-Mare, május 20. Megrendítő gyermektragédia játszódott le tegnap Terebești községben. Pop Mihály 12 esztendőes gyereket apja vizet merni küldte ki a kuthoz. A gyermek valószínűleg elveszthette egyensúlyát s a nyolc méter mély kutba belezuhan. Pop Mihály zuhanás közben

hozzátűdött a kut falához s súlyos koponyaalapi törést szenvedett. A gyermek mivel elvesztette eszméletét, az alig egy méter mély vizű kutba belefulladt. Mire távollétét észrevették, keresni kezdték s megtalálták, már halott volt. A vizsgálat megindult.

Hajószerencsétlenség a Themzén

A „Donaldson South-American Line” hajózási társaság tulajdonát képező 6868 tonnás „Corrientes” nevű hajó tegnap a Themze torkolatában összeütközött az „Umteli” nevű 8140 tonnás hajóval. A „Corrientes” súlyosan megrongálódott. Egy tengerész meghalt.

Ötven ház pusztult el egy lengyel faluban

A Vilna közelében levő Braslav lengyel községben egy gyógyszerár laboratóriumában tűz támadt amely csakhamar elterjedt az egész épületben. A szél tovább sodorta a lángokat, amelyek percek alatt belekap-

tak a szomszédos házakba is és így történt, hogy néhány óra alatt ötven ház pusztult el a tűzvészben. Az anyagi kárt több mint 400 ezer zlotyra becsülik.

A nap kérdése

A pénzügyminisztériumban husz milliós kötvénycsalást lepleztek le. Nem is csalás: lopás történt. Olyan kötvények melyeknek a sefben kellett volna lenniük, egyszerre kikerültek a piacra. Az a kérdés, kinek a hibájából történt a lopás. Bennünket nem az érdekel, ki lopott, hanem kinek a hibájából loptak. Emlékszünk egy régi panamára, amelyet egyik szellemességéről és könnyedségéről ismert volt miniszter protezsáltja követett el. De valami egészen körmönfont panama volt. A volt miniszter vállalt, mikor hírül vitték neki a történeteket és nevetve mondotta: „Az a taknyos?” Nahát, ki hitte volna”. Hát ez az... Ilyen közhivatali visszaéléseknél nemcsak az a kérdés, ki követte el. Hanem: ki tette be ezt az embert? Ez a kérdés. Ha itt kezdenők sok panamának, visszaélésnek elejét lehetne venni.

A nagy világ

Egy amerikai artistanő, Mrs. Carvell, akinek férje lóidomító, néhány év óta Észak-amerikai cirkuszaiban egy szenzációs számmal produkálja magát. Lovával husz méter magasságból beleugrot egy vízzel telt medencébe. A publikum minden egyes alkalommal zajos tetszéssel fogadja a számot, holott fogalma sincs róla, hogy a produkciónak a legérdekesebb része az, hogy Mrs. Carvell vak. A valóság csak úgy került nyilvánosságra, hogy legutóbb egy északkarolinai szemorvos műtétet végzett rajta és azóta egész Amerika lelkesen ünnepli a vak artistanőt, aki ilyen nehéz és veszedelmes mutatványra vállalkozott.

Felvilágosodott és józan japánok között is nagy divatja van a különböző jósnak, sőt van közöttük egy - Jousho Kodama - aki olyan hírnévnek örvend, hogy valóságos „hivatalos” jósnak tekintik Japánban. Jousho Kodama legutóbb közzétett jóslata szerint Japánra az elkövetkezendő évben különböző szerencsés események várnak. Ezzel szemben Angliának azt jóslja, hogy nélkülözni fogja a nagy embereket, akikre pedig most inkább szüksége volna, mint valaha.

Ha a férj nem türdik:

Ha az asszony nagyon téltékeny:

Válóok!

Newyork, május 20. Az amerikai bíróságok két groteszk válópárban hoztak most ítéletet. A Nebraska állambeli Lincoln törvényszéke dr. Joseph A. Powers válókeresetének helyt adott és az asszony hibájából kimondta a válást. A válóok az volt, hogy a féltékeny feleség minden este cérnaszálalt kötött férje hálószobájának ajtajára, hogy így ellenőrizze vajjon

éjnek idején nem lopózik-e ki a családi otthonból. A másik különös válópár az Indiana állambeli Decaturban folyt le. Itt alig kéthetes házasság után Mrs. Ed. Newport kérésére a bíróság a férj hibájából mondta ki a válást. Az indok „embertelen bánásmód” volt, a magyarázat pedig az, hogy a férj házassága hat hete alatt egyszer sem fürdött meg.

Rheumás

Mindennemű

fájdalmaknál, köszvény, idegzsába és hasonló megbetegedéseknél a Togal-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Ha orvosok ezrei ajánlják e szert, Ön is bizalommal használhatja. Meglepően kedvező eredmények olyan esetekben is, mikor semmiféle más szer nem használt. Egy kísérlet meg fogja győzni! Kapható gyógyszerárakban és drogériákban 42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

Holttest

a szekrényben

Detektivregény

100

Gomar hazament a bisztrójába, egyrészt hogy híreket halljon, másrészt, hogy pénzt vegyen magához.

— Egyre többet kell, hogy fizessen, doktor Marraud, — siker esetén természetesen. És hogy ebben a sikerben nem kétkedett Gomar, az világosan rá volt írva, kerek, meglegedett arcára.

A kocsmában minden rendben volt, senki sem kereste tegnap óta. A Teve és Micky alázatosan érdeklődtek, hogy mára nem akad-e munka?

— Most már belejöttünk a figyelésbe, sokkal jobban csinálnánk, mint tegnap. — Szakemberek lettünk.

Gomar nagylelkűen megígérte, hogy majd kerít valamit a számukra, noha egyelőre fogalma sem volt, hogy mit. Nem maradt sokáig otthon, a gyomra elkergette hazulról.

Ragyogó hangulatban volt, ami étvágy-

gerjesztőként hatott nála, még fokozta természetét fogva ugyis jelentékeny étvágyát. Meg akarta jutalmazni magát sikeres munkájáért és Gomar elképzelni sem tudott külön jutalmat egy jó ebédnél. Jobb ügyhöz méltó figyelemmel böngészte az utjába kerülő vendéglők kifüggesztett étlapjait egész addig, amíg egy kedvére valót talált. Igaz, az árak egy kicsit borsosak voltak, de a filozófus lelkű betörő megnyugtatta magát:

— Majd megfizeti Dr. Marraud — gondolta, amikor átlépte a legdrágább vendéglő küszöbét.

Hors d'oeuvre varié-t rendelt és a született innyenc lelkesedésével gyönyörködött a kis kerek asztal kincseiben, a legalább harminc féle előételben, különböző salátákban, halkülönlegességekben, tojáskompozícióban, amit egy méltóságteljes pincér elébe gurított. Az italjegyzékből hosszú habozás után egy könnyű bordeaux-it választott

ki, mégpedig nagy üveggel. Félóra hosszat crámcsozott mennyei élvezettel az előételeken, dupla adagot vett ki valamennyiből, a világért sem hagyott volna kóstolatlanul semmit. Mit bánta ő, hogy a maitre d'hotel és a felszolgáló pincér elborzadva pillantának össze a feje fölött és valahányszor elgurították az asztalkát az oldala mellől, bárátságos mosollyal intette vissza a pincért:

— Csak ne olyan sietve barátocskám. Még azt a rákot meg sem kostoltam és abból a szárnyassalátából is csak egyszer vettem.

Az előétel után sole-et evett gombás szószban, aztán egy óriás szelet Chateaubriand-t négyféle körítéssel, utána salátát rendelt, amelyet a pincérek mélyeséges megvetésére sajátkezűleg készített el. Jó érett camember sajttal, dupla adag gyümölcslepénnyel és egy dinnyenagyságu almával fejezte be a királyi lakomát. (Folyt. köv.)

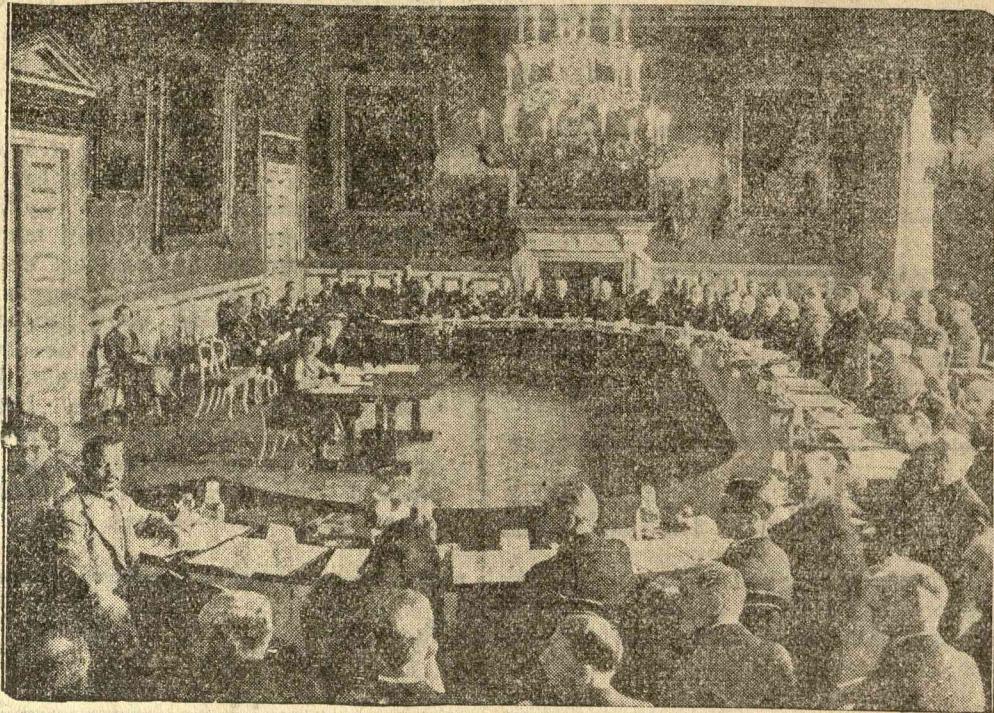
FLOREAL-KRÉM

szeplő, májfolt, pattanás és más arctisztatlanságok ellen. — Szépség-údit, fiatalít. — 1 téglai ára 40 lei. — Főraktár:

PAP DROGUERIA

Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 9, Tel. 656. Naponta postai szétküldés

≡ KÉPES NAGYVILÁG ≡

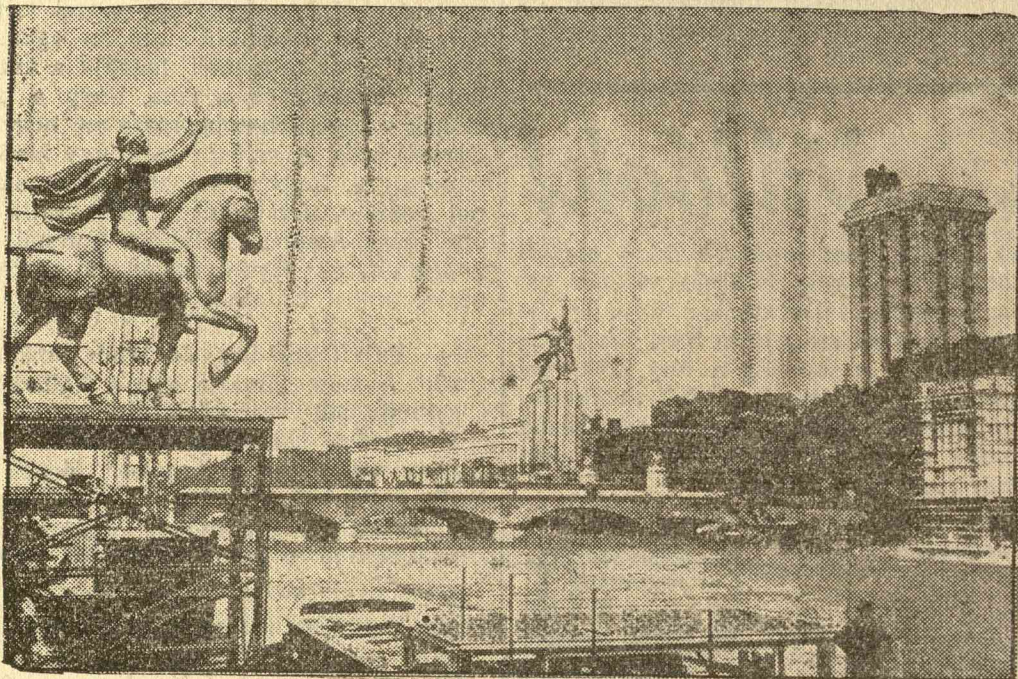
A dominiumok kongresszusa

A koronázás után tartották meg a dominiumok miniszterelnökei kongresszusukat, amelyet Baldwin nyitott meg.

A hivatalos fénykép

Az angol koronázás után készült az udvari fényképész művészi kivitelű képe: a királyi család a trónon.

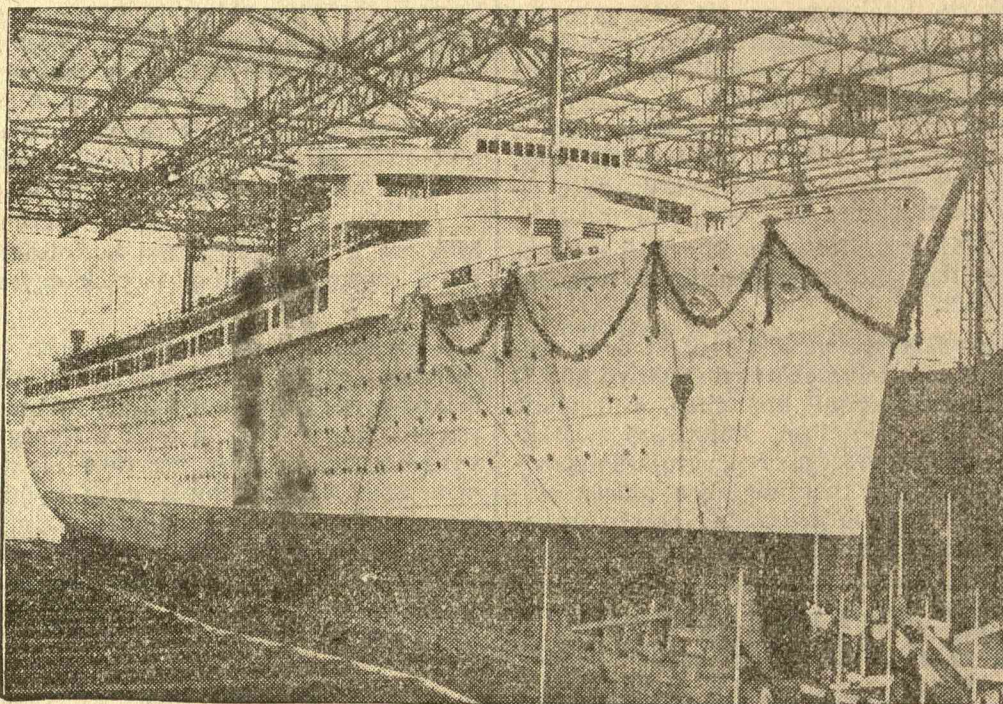
Kép a párisi világkiállításról

Jobbra: a német pavillon 50 méter magas tornya; balra az olasz pavillon egy előre-ugró lovasszobra.

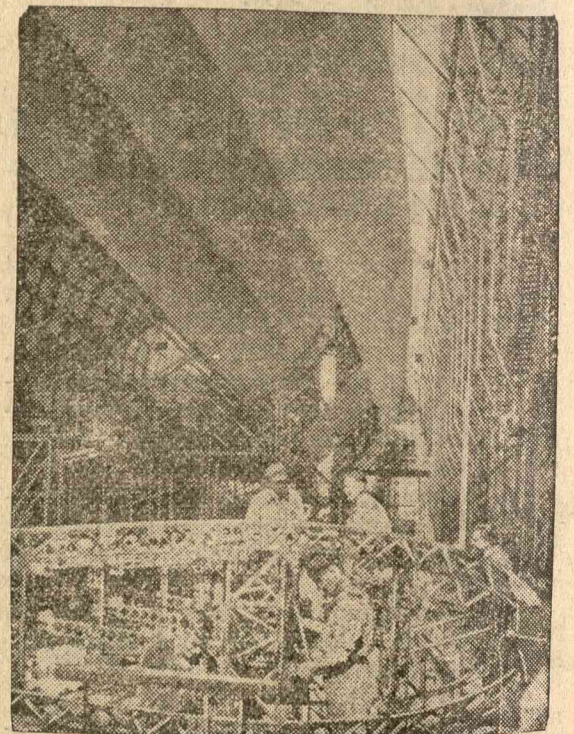
Királyok csókolóznak

X. keresztély dán király jubileumára leutazott Gusztáv svéd király. A két öreg uralkodó meglepetten csókolózott össze.

Vikend-hajó

Németországban közös vikend-hajókat építenek azok részére akik tengeren akarnak nyaralni. A hajó néhány napi tengeri utra viszi az utasokat.

Ahol a Hindenburg is készült

A friedrichshafeni léghajógyárban tovább dolgoznak a legújabb készülő óriáslég-hajón.

A részegség

A cluji tábla most alkalmazta először a büntetőtörvénykönyv új paragrafusát, amely a részegséget nem enyhítő, hanem súlyosbító körülménynek tudja be. A múltban sok szomorú emlékünkn van. -- Szörnyű büntettek vadállati tettei uszták meg a súlyos büntetést, enyhébbel, -- mert azzal védekeztek: részeg voltam. Különösen a bosszúból elkövetett vérengzéseknél segített az ital. Fokozta a dühöt és még enyhítő körülmény is volt. A háború kitörésekor megrészegedve éltettük a háborút. Nem szabad sem italtól, sem jelzavaktól megrészegedni. Vége! A részegség nem enyhítő körülmény többé.

Budapest királyi vendége

Budapest, május 20. A várpalotában rendezett diszebédén Horthy Miklós köszöntötte fel az olasz királyi párt. Csütörtökön délelőtt nagy katonai dísz-szemle volt az Andrássy uton.

Baldwin: gróf

London, május 20. Baldwin a jövő héten megjelenik a királynál és beadja lemondását. Angol szokás szerint ajánlja utódját, Chamberlain személyében, aki csak kevés változtatást eszközöl Baldwin eddigi politikáján. Hír szerint a király az agg miniszterelnököt lemondása alkalmával grófi rangra emeli.

Bevonja az ezüstöt az új spanyol kormány

Valencia, május 20. Az új kormány minisztertanácsot tartott. A kormány elhatározta, hogy az ezüstpénzeket bevonja, illetőleg papírpénzre cseréli be.

Hivatalosan is bejelentették Windsor Edward esküvőjét

London, május 20. A „Gazete” című londoni félhivatalos lapban az angol királyi család hivatalosan bejelentette a windsori herceg házasságkötését. A lap közölte, hogy a királyi család képviselőiben a kenti herceg jelenik meg az esküvőn és ő lesz a windsori herceg násznagya. Az angol közéleti előkelőségek közül Candesbe utazik Churchill és Lloyd George is.

A napokban egy nagy amerikai könyvkiadó cég tulajdonosa személyesen érkezett meg Candesba és állítólag alá is irták a herceg emlékiratainak kiadására vonatkozó szerződést. Az emlékiratok angol nyelven Amerikában jelennek meg.

NAPOS OLDAL

Selyemiük ellen

Az új büntető törvénykönyv bünteti a selyemiüket.

Helyeslem is szivemből én,
amit kimond az új törvény:
ki keresni akar flörtön,
annak testét várja börtön.
Kinlódjék kemény nyughelyen,
fiu, kinek neve: selyem!
S mert ez intézménynek nyitja,
hogy a bűnöst megjavítja,
kérde a kriminál-szellem,
hogy a selyem fiu ellen,
a börtönben mi jót tegyen,
hogy „visszaeső” ne legyen?
Nagy bajt ugyan nem okoz, ám
miért is nem fordultak hozzám?
Szerintem nem oly nehéz ez:
tartásuk ottan, amíg vén lesz.

Delbos tárgyal

1. Megerősítette a Szovjet-paktumot
2. Közeledett Ausztriához
3. Romániát tájékoztatják

1. A francia lapok természetesen a legnagyobb érdeklődést tanúsítják Blum, Delbos, és Litvinov tárgyalásai iránt, melyen a francia-szovjet paktum iránti hűséget ismételten kihangsúlyozták. A francia-szovjet paktum fennállása nem zárja el az utat más konvenciók elől, amiket azzal összhangban kötnének meg és különösen nem áll egy nyugati paktum útjában.

2. Páris, május 20. Delbos francia külügyminiszter és Schmidt Guido osztrák külg. ügyi államtitkár szerdai megbeszéléséről a következő hivatalos közleményt adták ki: „Schmidt Guido államtitkár a francia kormány meghívására Párisba érkezett. Delbos Schmidt a kölcsönös bizalom szellemében és igen szívélyes légkörben megvizsgálta az európai helyzetet. Megállapították, hogy a két országot érdeklő kérdésekben kormányaik teljesen egyetértenek. A két külügyminiszter örömet fejezte ki a két ország közti kulturális, művészeti és gazdasági közeledés terén elért eddigi eredmények felett”.

3. București, május 20. Antonescu külügyminiszter ma délelőtt hosszú kihallgatáson fogadta előbb Sir Reginald Hoare angol, majd Thierry francia követet. Valószínűnek látszik, hogy a párizsi és londoni kormányok jónak látták tájékoztatni a román kormányt eddigi tárgyalásai konklúzióiról.

Drágít az állam drágít a gyáros

és a kiskereskedőn verik el a port?

București, május 20. A Timpul mai számának első oldalán azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy a kormány elhatározta, hogy az árspekuláció letörésére megteszi az első intézkedéseket. A kormány az összes cikkek eladási árát makszimálni fogja. A detailkereskedők részére az elsőrendű szükségleti cikkek után a kormány nem akar 10 százaléknál magasabb hasznot engedélyezni. Azonkívül elhatározták,

hogy a fővárosban eltörlik azon illetékeket, amelyeket a város vámsorompóinál eddig fizetni kellett.

A kereskedők körében ezek a tervvel izgalmat váltottak ki annál is inkább, -- mert nézetük szerint az árletörési akciónak, nem a kereskedőnél, hanem a termelőnél, illetve a gyáraknál kell megindulnia.

Szüleik meglátogatására

Londonból repültek s a leszállásnál halálra zúzták magukat

A Linz közelében levő Ebelsberg községben borzalmas repülőgépszerencsétlenség történt. Két orvostanhallgató, aki Londonban tanul, szülői meglátogatására saját maguk által vezetett repülőgépen tért haza. A városka fölött a levegőben három üdvözlő kör irtak le, majd nekiláttak a leszállásnak. A repülőgépen valami baj történhetett, mert mintegy ötven méternyi magasságból hirtelen lezuhant. A két orvostanhallgató szörnyethalt.

A rádióból tudta meg az anya, hogy fia öngyilkos lett

Budapest, május 20. Megrendítő jelenet játszódott le kedden délután 3 órakor az Erzsébet köruton. Dr. Papp Endre satulungi ügyvéd feleségével együtt a nemzeti vásárra Budapestre utazott. Fiuk, irfj. Papp Endre ügyvéd otthon maradt a Braşov melletti Satulungban. A család a vásár bezárása után még néhány napot Budapesten töltött. Kedden délután az üzletből kihallatszó egyik rádió éppen a bucureşti hírek adását közvetítette. Erdélyi hírekkel hallgatták a híreket, amikor

Papp dr. felesége egyszer csak éles sikoltással összeesett. A bucureşti rádió éppen akkor mondta be, hogy otthonmaradt fiuk agyonlőtte magát. Az uriaszonyt a mentők részesítették első segélyben.

Értesítés

Olcsó temetkezési biztosításunk szakosztálya a közönség kívánságára naponta 12-1-ig áll az érdeklődők rendelkezésére.

Veszedelemes tűz a Banca Națională közelében

București, május 20. Tegnap éjszaka borzalmas robbanást akadályoztak meg a fővárosi tűzoltók. Két óra felé a Banca Națională helyiségéből értesítették a tűzoltókat, hogy a szomszédságban lévő „Basarabia” kereskedésben tűz ütött ki: nagyobb mennyiségű faszén meggyulladt. A helyzet tragikus volt, mert a tűz közvetlen közelében egy teljes hordó benzín volt, amely, ha

felrobban, katasztrófával fenyegethette volna a Banca Națională épületét is. A tűzoltók kivonultak s az utolsó pillanatban sikerült eloltani a tüzet s a veszedelemes benzinshordót elgurítani. A vizsgálat megindult s megállapította, hogy valószínűleg öngyújtogatás történt, annál is inkább, mert az üzlet tulajdonosa nyomtalanul eltűnt.

Ismeretlen méreggel lett öngyilkos a bucurestli jogásznő

Emilia Bunescu, a bucurești egyetem jogi karának másodéves hallgatónője az Eroului ucca 17 számú házában lévő lakásban ismeretlen méreggel öngyilkosságot követett el. Mire ráakadtak, már halott volt. Levelet nem hagyott hátra. Valószínűnek tartják, hogy szerelmi csalódás miatt követte el az öngyilkosságot.

Visszazuhant a feldobott téglá

-- agyonütött egy munkást

Deva, május 20. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap az orástei ortodox templom építése közben. Egy munkás, aki az állásokra téglákat dobált föl, az egyik téglát nem jól dobta, hogy az álláson lévő

munkás nem kaphatta el, visszaesett s a szerencsétlen munkás, Vărtop Roman fejére zuhant. A fiatal férfi szörnyethalt. Utána feleség és három gyermek maradt.

SPORT

Nincs többé 8:3 arány

A szükség szerint állítják össze a válogatott csapatot

A U. F. S. R. (a román federációk szövetsége) Plagino elnöklete alatt gyűlést tartott és azon Gabriel Marinescu, Tilea, Sidorovici őrnagy, Jacobici tábornok, Savu Mihály, Davila ezredes Neagu Boerescu vettek részt. A sport federációk szövetsége fontos határozatokat hozott. A gyűlésen elhatározták, hogy

teljesen a futball szövetség hatáskörébe utalja a válogatott csapat összeállítását és a szövetség megítélésére bizza az arányszám tekintetbevételét.

A csapatnak tehát romának kell lennie, de csak olyan játékosokból, amennyire a körülmények megengedik. A szövetségnek oda kell törekedni, hogy a csapat a fejlődés útján teljesen román legyen. Mindegyik összeállításról az U. F. S. R. jelentést fog felterjeszteni az O. E. T. R.-nek, amelyben megindokolja az összeállítást.

Elhatározta még az U. F. S. R., hogy feloldják a magyar csapatokra alkalmazott megszorítást és javítani fogják a román-magyar sportviszonyt.

Dávid és Bodola Közép Európa válogatottjában

Ismeretes, hogy Amsterdamban a közel jövőben megrendezik a Közép Európa, Nyugat Európa válogatott mérkőzést. Amsterdamban, most közzétették azt a keretet, amelyből Közép Európa csapatát össze fogják állítani. A keretben szerepel David és Bodola is. A közzétett keret a következő: Olaszország játékosai: Allemandi (bekk) Corsi (half) Passinati és Colaussi (csatárok).

Csehszlovákia: Planicka (kapus) Nejedly (csatár) Ausztria: Sesta (bekk) Nausch (half) Sindelar (csatár). Magyarország: Sárosi és Cseh (csatárok) Románia: David (kapus) és Bodola (csatár). A csapatot véglegesen a Bécsben június 5 és 10 között összeülő olasz osztrák, cseh és magyar képviselőkkel álló bizottság állítja össze.

RÁDIÓ MŰSOR

SZOMBAT:

București: 7.30: A reggeli műsor közvetítése 11: Hírek. Felolvasás. Tőzsdei árfolyamhírek 13: Gramofonlemez 13.25: Sporthíreknek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás. A Románia őrsege szervezet órája. 18: Katonazene 19.10: Tánclemez 19.55: Felolvasás. 20.15: Tombulis zenekar 20.50: Balan zongoraművész játéka. Liszt: Ábránd és fuga

Bach után. Szkrjabin: IV. szonáta 22.45: Vendéglői zene. Utána hírek és felolvasás. Majd: Hírek közvetítése külföldről németül s franciául.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Gramofon 8.20: Értrend 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10: Vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó 13.05: Állástalan Zenészek Zenekara 14.40: Zongora 17.15: Mit üzen a rádió 18: Hanglemez 19: Cigányzene 20: Az Americana ballagásának ünnepe 21: Harangszó az 1938 évi eucharisztikus év megnyitására. Utána MÁV zenekar térzenéje. 21.20: Hírek 21.40: Előadó est 22.10: Cigányzene. 23: Hangverseny Zenekar 24.20: Jazz 1.05: Hírek külföldi magyarok számára

APRÓHIRDETÉSEK

Megkezdődött a nagy árkedvezmény
Róna fényképésznél
6 db. művészi lev. lap csak 80 lei, ugyanaz ami a kirakataimban látható! — Strada Alexandri 4.

ÁLLÁS

Megbízható, jobb nő, kis családhoz, hosszú bizonyítvánnyal azonnali belépésre keresek. Betegápoláshoz értők előnyben. Jelentkezni reggel 8 és 9 óra között a Kereskedelmi Csarnok házmesterénél. 1559

Cipész, teksz, vásári és fiatal csizmadiák segédekkel felveszek. Cloșca 21. 1596

6.000 lei kaucióval bármilyen állást keresek. Völgyesi Sándor Colonia Ionaș. 1597

Kifutó fiú felvétetik. Str. Rimanoczi 12. földszint 3. 1597

Gyakorlott lapkihordó, ki a Colonia Ionia közelében lakik, fix fizetéssel és mellette keresettel felvétetik. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Férjes asszony dadai állást keres. Nagy Sándorné, Marghita, Str. Aurora 2. 1598

Varró leányokat és kifutó kis leányt felveszek. Rosenberg kötöttárugyár Str. Brătianu 5. 1594

Gyermeektelen házaspár házmesternek felvétetik. Az asszonynak mosni, vasalni kell tudni. Értekezni Str. Matei Corvin 20. Friedman. 1577

14 éves leányt jobb házból felveszünk. „Wolf” Ind. de Geamantana Alea Romei, no. 1. 1600

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy 300-as keltető gép Shel gázfűtővel 5000 leiért. András Áron Sebeș Alba firma Beisdorfánál. 1563

Eladó Chișineu-Criș községben Kiss János féle ház olcsó áron, költözködés miatt. Érdeklődni Tokaji Sándornál, Chișineu-Criș. 1551

Üzlet háznak, kiválóan alkalmas, forgalmas főutvonalon mentén, villamos megálló mellett, egy kitűnő karban lévő 5 uccai, 4 udvari lakásos épület, 10% nettó hozommal 1100 négyzetméter területen családi okok miatt 420.000 lejért eladó. Cím a kiadóban. 1518

Gheorghe Piperea műhelyében készülnek a legjobb és a legolcsóbb cipők. Stefan cel Mare 200. Brăila. 1573

LAKÁS

Keresek szerényen butorozott szobát. Árral a kiadóba. 1522

KÜLÖNFÉLE

Zongora hangolásokat minden nemű javításokat helyben és vidéken, teljes felelősséggel olcsón eszközölök. Előjegyzések: Matula üzlet Oradea, Bulv. Regele Ferdinand no. 2. Csiky hangszerész. 1576

Tágas műhelyhelyiség emelettel, ipárral felszerelve azonnalra kiadó. Roșiorilor 12. 1599

NYOMATOTT KIADOTULAJDONOS
PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPEN,
ORADEA.